

Regeringskansliet,
Arbetsmarknadsdepartementet

Er referens
A2025/00046

Vår handläggare
Sara Brunnberg

Svar gällande Uppdrag till Totalförsvarets forskningsinstitut att kartlägga förekomsten av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer

Sammanfattning av FOI:s svar

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har genomfört en kartläggning av förekomsten av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer. Skrivelsen visar att hbtqi-fientlighet tar sig olika uttryck beroende på plattform och ämne. Transpersoner är den mest utsatta specifika gruppen. Visuella uttryck och kodord som emojis och memes fungerar som förstärkare av fientliga narrativ. Att utsättas för hbtqi-fientlighet i digitala miljöer – antingen personligen eller genom exponering – kan få konsekvenser för personers liv, politiska engagemang och mentala hälsa. Detta gäller inte bara hbtqi-personer, utan också politiker och yrkesverksamma i offentliga institutioner som deltar i hbtqi-relaterade evenemang. Samtidigt visar skrivelsen också på vikten av fortsatt synlighet och att hela samhället – från beslutsfattare ner till den enskilda individen – tar ansvar för att förbättra det offentliga samtalet och motverka hat och hot såväl digitalt som fysiskt.

Om uppdraget

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) fick i januari 2025 i uppdrag av regeringen att kartlägga förekomsten av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer (A2025/00046). Uppdraget innebar att kartlägga och analysera förekomsten av hbtqi-fientlighet och hur den tog sig uttryck i olika digitala miljöer med anknytning till Sverige, inklusive i form av kodord och bilder. FOI skulle utifrån vad som angavs i handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter särskilt granska förekomsten av fientlighet mot homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner. I arbetet skulle ett jämställdhets- och barnrättsperspektiv beaktas.

I uppdraget ingick att ta fram analysrapporter och att sprida den kunskap som togs fram inom ramen för uppdraget. FOI skulle redovisa analysrapporterna senast den 30

maj 2026 och lämna slutredovisning senast den 1 mars 2027 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Forsvarsdepartementet).

FOI:s arbetssätt

För att utföra uppdraget valde FOI att genomföra ett antal delstudier som redovisas i skrivelsen *På andra sidan skärmen – Hbtqi-fientlighet i digitala miljöer i Sverige*. Studierna har använt kvantitativa och kvalitativa ansatser för att kartlägga förekomsten av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer med anknytning till Sverige, samt personliga erfarenheter av att utsättas av detta. I det följande redovisas de huvudsakliga resultaten från delstudierna.

Beskrivande analys av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer

För att kartlägga förekomsten av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer genomfördes en kvantitativ innehållsanalys av 4026 kommentarer från 90 trådar från fyra plattformar (Facebook, X, TikTok och Flashback). Plattformarna valdes för att de representerar olika typer av digitala plattformar och trådarna och kommentarerna samlades in manuellt genom föridentifierade sökord.

Analysen visar att hbtqi-fientligheten i svenska digitala miljöer tar sig uttryck på ett spektrum från implicit ifrågasättande till fientligt och avhumaniserade språkbruk. Över hälften av de analyserade kommentarerna kodades som tydligt fientliga, medan en fjärdedel utgjorde gråzonkommentarer som kodades som implicita. Nio dominerande fientlighetstyper och narrativ framträdde i det insamlade datamaterialet. *Gråzonskritik* utgjorde det mest frekventa temat och ifrågasatte hbtqi-personers synlighet, rättigheter och hbtqi-organisationers verksamhet. *Genusideologi/ biologi* utgjorde kommentarer som hävdade att det bara finns två biologiska kön och att andra könsidentiteter är påhitt eller tecken på psykisk ohälsa. Kommentarer med *Hån/ förlöjligande* hånade och förlöjligar hbtqi-personer, samt uttryckte äckelretorik. *Grooming/ indoktrinering* var ett av de mest fientliga narrativen, där bland annat pedofilanklagelser för att framställa hbtqi-personer som hot mot barn användes. *Moraliskt fördömande* bestod av hbtqi-fientliga kommentarer av religiös karaktär, där teologi, bibelcitater och andra religiösa referenser användes mot hbtqi-personer. Under temat *Samhällsförfall/ konspiration* inkluderades kommentarer med hbtqi-fientlighet i större samhällskonspirationsteorier, inklusive det "stora folkutbytet" och antisemitism. Temat *Islam/ invandrare* grundade sig på homonationalistiska idéer om att hotet mot hbtqi-personer kommer från muslimer och invandrare. Temana *Psykisk sjukdom* och *sexualisering* fängade upp teman där hbtqi-personer beskrevs som psykisk sjuka och översexuella. Vad som är centralt är att dessa fientlighetstyper och narrativ överlappade frekvent: exempelvis löpte genusideologi/biologi som en röd tråd genom nästan alla ämnesområden och sammanföll särskilt med grooming/indoktrinering- och samhällsförfall/konspirationsnarrativ.

Utsattas erfarenheter av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer

För att undersöka vilka konsekvenser som hbtqi-fientlighet kan få för de personer som utsätts genomfördes tjugo semi-strukturerade intervjuer med personer som har någon form av synligt hbtqi-engagemang (t.ex. lokala aktivister, arbetar på hbtqi-organisation, influerare, politiker och religiöst aktiva) och har erfarenhet av att möta hbtqi-fientlighet i digitala miljöer. Intervjupersonerna beskriver erfarenheter som sträcker sig från vardaglig fientlighet till mer systematiskt hat. Samtliga upplever att situationen har förvärrats de senaste åren och att den hbtqi-fientliga retoriken har blivit allvarligare. Konsekvenserna är påtagliga och mångdimensionella.

På *individnivå* leder fientligheten till fysisk otrygghet, självensur och att personer lämnar eller väljer att aldrig ta sig an offentliga uppdrag. Politiker väljer att inte kandidera till nästa val och aktivister lämnar sociala medier. Fientligheten är också könad: kvinnor möter utseendefixerade och sexistiska angrepp utöver hbtqi-fientligheten i högre grad än män. På *organisationsnivå* begränsar hbtqi-organisationer och offentliga institutioner som bibliotek sin verksamhet av säkerhetsskäl – event annonseras utan plats, ämnen undviks och kommentarsfält modereras. På *samhällsnivå* utgör konsekvenserna ett demokratiskt problem: röster försvinner från det offentliga samtalet och det skapas ett informationsgap där redan marginaliserade grupper förlorar ytterligare tillgång till det (digitala) offentliga rummet.

Jämställdhets- och barnrättsperspektiv

Regeringsuppdraget avsåg också att beakta ett jämställdhetsperspektiv och barnrättsperspektiv och här redovisas dessa perspektiv från delstudierna.

Ur ett *jämställdhetsperspektiv* visar skrivelsen att hbtqi-fientlighet inte är könsneutral. Fientligheten antar olika former beroende på vilken grupp som utgör måltavla och transpersoner utgör en särskilt framträdande måltavla. Det insamlade materialet i digitala miljöer och från intervjuerna visar exempel på att sexuell läggning, könsidentiteter och könsuttryck som utmanar rådande könsnormer om manligt och kvinnligt ses som ett hot mot samhällets strukturer. Det går också att se exempel på överlapp mellan fientlighet mot hbtqi-personer och misogyni (kvinnofientlighet). Det handlar dels om att hbtqi-fientlighet och misogyni kan sammanfalla i vissa av kommentarerna i det insamlade materialet, dels om att intervjupersonernas upplevelser av att personer som identifierade sig som kvinnor i högre grad möter sexistiska och utseendefixerade kommentarer än vad de som identifierar sig som män gör. För att förstå hbtqi-fientlighet i digitala miljöer är det viktigt att se denna i relation till könsmaktsstrukturer och normer kring femininitet och maskulinitet.

Ur ett *barnrättsperspektiv* visar skrivelsen hur barn och unga står i centrum för hbtqi-fientlighet i digitala miljöer. Det insamlade materialet från digitala miljöer visade att

narrativ om grooming, indoktrinering och sexualisering av barn förekommer frekvent. I de grävsta exemplen anklagas hbtqi-personer för att vara pedofiler och användare kräver att barn ska skyddas från ”hbtqi-propaganda.” Detta kan beskrivas som en dubbel skadeverkande effekt: den skapar en bild av hbtqi-personer som hot mot barn, samtidigt som den gör digitala miljöer otryggare för unga hbtqi-personer som behöver tillgång till gemenskap och har rätt till information om sin egen identitet.

Beslut

Detta svar har beslutats av generaldirektör Jens Mattsson efter föredragning av enhetschef Sara Brunnberg. I den slutliga handläggningen har även stabschef Niclas Karlsson, stabshandläggare Pär Eriksson och avdelningschef Malek Finn Khan deltagit.

Jens Mattsson

Sara Brunnberg

Sändlista:

Arbetsmarknadsdepartementet

För kännedom:

Försvarsdepartementet

Internt FOI:

Registrator

ÖD-sekreterare

Stabschef

Chefsjurist

Avdelningschef Försvarsanalys